A°. 1824. Nº. 137.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 15 NOVEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, — bij missive van Z. E. den Heere Staatsraad Gouverneur van Zuid-Holland, in dato den 28 October jl., No. 12, aangeschreven zijnde, om staten te formeren van de huurwaarde der gebouwde eigendommen, binnen deze Stad, over de jaren 1810 tot 1819, ten einde te dienen voor de taxatie der huurwaarde, ter revisie en regeling der grondbelasting; —

Roepen dienvolgens bij dezen op, en noodigen uit, alle eigenaars of huurders van gebouwen binnen deze Stad, om de huur-contracten van dezelve, over de jaren 1810 tot 1819, af over een gedeelte van dit tijdvak loopende, in te leveren ter Secretarie dezer Stad, alwaar tot dit einde zal worden geveacerd, van heden tot en met den 15den December aanstaande, dagelijks van 's voormiddags ten 10, tot 's namiddags ten 1 ure, de Zondagen uitgezonderd.

En dien het wezenlijk in het belang der grondbezitters is, van de huur contracten, van hunne in die jaren verhuurd geweest zijnde panden, over te leggen, alzoo het de bedoeling is der administratie, om de ongelijkheden van de tegenwoordige grondbelasting op de gebouwde eigendommen te doen ophouden; vermanen Burgemeester en Wethouders voornoemd, een legelijk dien het aangaat, om door eene prompte inlevering van de bedoelde huur-contracten, hun in de gelegenheid te stellen van de voorgemelde staten de vereischte volledigheid te geven, en daardoor voor te komen de aanmerkelijke schade, die uit verzuim of onwilligheid zoude kunnen voortvloeijen.

Aldus gedaan en gepubliceerd bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 11. November 1824.

J. G. DE MEY.
Ter ordonnantie van deselve,
P. A. DU PUI.

NOTIFICATIE.

OPROEPING DER VERLOFGANGERS VOOR DE NATIONALE MILITIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN roepen bij dezen op, ingevolge eene aanschrijving van *Z. E. den Heer Staatsraad Gouverneur van Zuid-Holland*, de verlofgangers van de nationale Militie, welke van hunne dorpen zijn teruggekomen, en die van de laatste exercitien zijn verschoond gebleven, om te comparereren, op *de Plaats in het Gasthuis, op de Nieuwerkt*, ten einde, ingevolge Art. 181 der wet op de nationale Militie, van den 8. Januarij 1817, in verband gebracht met die der *Militie-Commissarissen* te worden geïnspecteerd, voorzien van de kleedingen kleine equipement-stukken, welke zij van hun korps behouden hebben, als mede van hunne livrets en verlofpassen, en zulks op *Dingsdag, den 16. November aanstaande, des morgens ten negen uren.*

En geven Burgemeester en Wethouders voornoemd, wijders bij dezen kennis, dat, bij aldien zich thans in deze Stad ook Verlofgangers mogten bevinden, tot andere *Gemeenten of Districten* behoorende, deze alsmede gehouden zijn, om ter voorschr. plaatse en tijd, te comparereren, met vermaning aan alle verlofgangers van de nationale Militie, om naauwkeurig aan deze oproeping te voldoen, op straffe van provoost-arrest, ingevolge Art. 183 der Wet, bij aldien een der verlofgangers zich, zonder wettige redenen, aan voormelde inspectie zal hebben onttrokken.

Aldus gedaan en gepubliceerd bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 11. November 1824.

J. G. DE MEY,
Ter ordonnantie van dezelve,
P. A. DU PUI.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 9 November. Behalven eenige berigten van het eiland Sijra in den Archipel, van den 5 October, wegens de wederzijdsche krijgsverrigtingen in dien omtrek, en waarin onder anderen gezegd wordt, dat de turksche Groot-Admiraal eindelijk met welnig troepen bij het punt Tenos is gekomen, van waar hij zijnen togt heeft ondernomen, leest men in een brief van Marseille van den 29sten dier maand het volgende:

„Offschoon wij nog geene officiele rapporten wegens den gebeelen uitslag der zee-gevechten, welke achtervolgens van half Augustus in den Archipel zijn voorgevallen, hebben ontvangen, weten wij echter dat tot het einde van September den uitslag meer voordeelig voor de Grieken geweest is, in weerwil der aanzienlijke door hun geleden verliezen. Meer de Turksche en Egyptische vloten hebben aanmerkelijke verliezen ondergaan, en binnen talrijke fregatten en korvetten, waarvan verscheide van 40 stukken, hebben meestig tegen de Ligte gewapende Grieksche vaartuigen gestreden. Die berigten zelfs de brieven, door de Franken in den Levant geschreven, die gewoonlijk op de Grieken gebeten zijn, verhalen hunne handel belangen, sedert den opstand dier arme lijdenmeren lijden, en zij zulke groote zaken als voorheen niet meer kunnen doen. Handel brieven uit den Levant, melden eenpariglijk dat de Grieken volkomen hun deel in den tegenwoordigen veldtogt hebben bereikt, van welke het afhlog om het bestaan en de onafhankelijk te verzekeren van hunnen nieuwen staat, welke te gelijk van Konstantinopolen en Alexandrie bedreigd werd. Want offchoon de veldtogt nog niet geeindigd is, hebben de Grieken evenwel zulk een overmagt op Zee verkregen, dat noch de Egyptische, noch de Turksche Vloot niet meer gevaarlijk voor hen zullen kunnen zijn. Zij kunnen, noch afzonderlijk noch vereenigd, geene landing meer op eenig punt van het griekfche vasteland of op een in staat van verdedigingen gesteld, eiland doen. Er bevinden zich op de kust van klein Azie geene troepen meer, en het Egyptisch leger heeft zoo veel door ziekte en andere toevallen geleden, dat men het niet meer tot eene landing kan bezigen. Ibrahim-Pacha heeft zich genoodzaakt gezien, om alle de aan hem overgebleevene transport-vaartuigen, met troepen geladen, naar Rondrum te zenden, waar de soldaten aan land gezet zijn om van hunne vermoeijenissen uitterusten."

„In die brieven spreekt men nog niet van de reize togt der Egyptische Oorlogschepen naar Alexandrie. Men verzekert integendeel, dat een groot getal dier schepen, welke veel geleden hebben, gedeeltelijk naar Rhodus en gedeeltelijk naar Rondo gezeild zijn om te repareren, en dat de andere zich in de nabijheid der turksche Wapenbroeders [illegible] bevinden, doch daar van worde in de [illegible] gesproken."

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 9 November. Sedert eenige dagen heeft Zijne Majesteit [illegible] welke hem [illegible] bezorgd, nog deze week van Windsor hierheen te komen.

Gister is de nieuwe Lord Mayor van Londen, de Alderman Garret, met de gebruikelijke plegtigheden in zijne functien geïnstalleerd.

Van Dublin wordt gemeld, dat de verlooging van de [illegible] eenige opgebare blijken van genegenheid vertoond is. Er was geene poging gedaan om het standbeeld van den Koning te omverwerpen, en niets geschied wat den Katholijken tot ergernis konde zijn. Vroeger had het vieren van dezen feestdag bijna aanleiding tot [illegible] gegeven.

Men vernoemt, dat de Generaal [illegible] binnen tien dagen met zijne familie en [illegible] naar Sierra Leone zal [illegible], aankomt te Kaap Coast, waarheen [illegible] de Autoriteiten doen, zal, welke men niet twijfelt dat zullen worden aangenomen, dewijl die nieuwe [illegible] moet zijn. Indien de Koning van Ashantijnen in eene schikking wil treden, is de Gouverneur Turner belast om hem eenige geschenken aan te bieden, zoo als eenen draagbaren zetel, enz.

In de New-Yorksche [illegible] October vindt men wederom eenige [illegible] berigten, op wier [illegible] men [illegible] dezelven is; daar zij zich [illegible] Nu schrijven zij hoofdzakelijk [illegible] Bolivar [illegible] opgeboden, om, als [illegible] Peruviaansche Vesten, en dat Canterac, die te Cuzco [illegible], daarop over [illegible] in Opper-Peru, [illegible] verschanst had, waaruit Bolivar hem [illegible] zoude hebben, en te Lima, het [illegible] van Callao, twee eskadrons, ruitende [illegible] hebben. Daarop was Cisneros met niet meerder dan 6000 man [illegible] gelegt, en werde door Bolivars troepen [illegible], Valdez [illegible] en doorddad, vier Spaansche kolonels en eenige andere officieren waren naar Panama opgezonden.

Het eenigste punt van buitenlandsche kunstkunde, met hetwelk onze dagbladen zich bezig houden, is de kwestie over het al of niet ontruimen van Spanje door de franschen. Zij meenen dat er zaken in dat Rijk zijn behoort gedaan te worden, om eene verandering ten goede te bewerken, voor dat men hier omtrent een oordeel, de bedoelde maatregel een gunstig te hebben, zonder Spanje aan de grootste wanorde bloot te stellen.

Heden is er geene Beurs gehouden en gister waren de 3 pCtto-consolid. 95 en 1 vierde, de reduc. 96 en 1 achtste, de nieuwe van de Bank 231 en 1 vierde. De Wissel op Amsterdam 12 en 2, en op Zigt 11 en 9; op Rotterdam 12 en 3.

(Het vervolg op de 1ste van deze Blade.)

De bevelhebbers der twee vereenigde zullen hunnen bevelen rechtstreeks van den Minister van oorlog ontvangen.

Onder de veelvuldige gruchten, welke deze belangrijke tijding heeft doen geboren worden, is die van het vertrek der Koningin en zijn gezin naar Burgos, het geloofwaardigste; ten minste verzekert men, dat er sedert vier maanden aan het hof, sterk over die reize gesproken wordt, en dat men in het bisschoppelijk paleis van die stad de nodige schikkingen maakt tot ontvangst der Koninklijke familie. Die gebeurtenis heeft ook tot veelvuldige conferentien der Ministers en buitenlandsche Ambassadeurs aanleiding gegeven.

De onderhandelingen wegens eene nieuwe geldleening, hebben van de vier hanteerende steden zullen onder de beyden thans van de Commissarissen der meest hebbende [illegible] divisien.

(Het vervolg op de vierde Blade.)

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 12 November. Na dat in de zitting van de tweede Kamer der Staten-Generaal van Dinsdag, verscheide leden aan [illegible] de conceptwet, betrekkelijk de vrijstelling van de Nationale Militie hadden gesproken, is dezelve bij hoofdelijke stemming met 65 tegen 7 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de Heeren Sylvestd, Fokkens, de Meslenaere, Compagnie, Dotrange, de Secus en van Lochteren Stekhoven.

Verscheide leden hebben hun verlangen te kennen gegeven, dat alle de wetten op dat stuk tot eene wet mogten worden zamengevoegd.

De zoogenaamde [illegible] hebben [illegible] gehouden, [illegible] zijn [illegible] gekomen; dezelve had de gevolgen van eene [illegible] zijnde vernedering in het Ministerie op [illegible] gemaakt. Op dien dag daalden de 5 pCents tot [illegible] de Etoile op 101 fr. 50 cen. de Bank-Actien op [illegible] fr. De jongste tijdingen van Madrid, laten [illegible] gewonnen weg te Frankrijk hoofdstad aangekomen, [illegible] den 31sten dezer, en [illegible] geen twijfel meer [illegible]

MENGELINGEN.

Hoe wordt Brasilien staatbankerotsch?

Kolonien hebben altijd meer gekost, dan opgebragt. Hier bij verstond men niet dezelven te regeren, en, eindelijk, worden, uit Kolonien, onafhankelijke staten, wanneer men te laat de gebreken van het bestuur inzag. Dit blijkt uit het drukkend kolonisal stelsel bij *Noord-Amerika* en de dochter dreigt de moeder boven het hoofd te groeijen. *Domingo* schijnt voor Frankrijk weg te zijn, door de slechte behandeling der blanke menschen. *Martinique* is daarom een voorwerp der levendigste debatten niet alleen in de Fransche dagbladen, maar ook in de kamer der Pairs. *Roquefeul* geeft een verslag van de verdrukking der kolonien in *Spaansch Amerika*. Niemand achter maakt dezelve aanschouwelijker, dan de Majoor *von Schäffer* in zijn nieuw Tafereel van Brasilien.

Den kwoneren is verboden: 1) olieboomen en wijnstokken te planten, om den aftrek van de Portugeesche olie en wijn te vermeerderen: 2) gember te kweeken, uit vreeze, dat de handel van Goa daar door zou lijden, en zoo wordt de landbouw van eenen Portugeeschen tak aan den landbouw van een Aziatisch volk opgeofferd: ja, zoo verre ging de baatzucht, dat de Brasilianen niet eens de wol van hunne eigen kudde mogten spinnen, zoo dat men de werktuigen tot bearbeiding van dezelve hier verbieden, terwijl men buitenlandsche kunstvlijt door premiën aanmoedigde, en zonder twijfel geloofde men, in de verblinding van eenen verachtelijken geest, dat de Kolonisten zich over het, door het moederland hen aangedane, onregt zouden verheugen.

Zoo vormde zich de tirannij van het Koloniael-monopolie, het welk steeds partijdig was, en waar bij eene der partijen als vijand gezien wordt. De Kolonisten moesten zich dooreaans lijdelijk gedragen: hunne verlooven en smeekschriften aan hunne regten werden niet gehoord, en dreunden zij hunne klagtoonen, dan werden zij als oproerigen behandeld.

Inderdaad, hoe [illegible] deze verordeningen tegen de Kolonijale souvereiniteit opgehaven, en van den Koning, als opgerigt, gelijke voorregten in [illegible] als in [illegible], gelukkigen. dan was het, blijkbaar, alles, te verwachten, dat bij het Interest der beide Staten en de zeer overheersch gewoonten had, om zich van de meerderheid te misbruiken, dat bij het eene gedeelte zijner onderdanen tot nadeel van het andere begunstigde. Doch hoe menigvuldig ook, altijd de uitwendige form der Monarchien verschillen, maar sterker despotismus is niet mogelijk. Het is onmogelijk, dat een menschelijk wezen zulk een macht en recht dat, wat hij wil, dewijl hij, eer hij willen kan, zien en hooren moet, en de geheele toevereisterheid eenes onbepaalden alleenheerschers van de middelen niet kan geven, om alles zelf te hooren en te zien. Hij behoeft steeds werktuigen, om de behoeften van den Staat, dien hij vertegenwoordigt, te kennen: even zoo als hij dezelven noodig heeft, om zijne bevelen uit te voeren. Daarom waren het hof, de vleijers, de Ministers, de Kanselarijen een bestanddeel van de Monarchie uit, en worden er verdrukking wordt gepleegd, dan zijn het deze, wie de verdrukte onderdaan, met regt, zijne klagten doet hooren.

Het begrip van het Moederland is, in den grond, valsch. *Portugal* was het Vaderland der Brasilianen zoo wel, als der Portugeschen. Geen, zoo wel als deze zijn [illegible] voortgekomen: doch *Brasilien* is geen kind van Portugal, [illegible] vechter een Broederstaat: zijne burgers zijn van [illegible] oorsprong: zij hadden denzelfden Koning, [illegible] Godsdienst, zeden en alle bevoorrechtingen waren door de Grens allenlijk gelijk zijn, gelijk [illegible] de Karakter der overeenkomstig maar den gelijken als van elkander waren, dan te minder moest de ongelijkheid der behandeling van de zijde der Regering plaats vinden. De verdrietigst van twee broeders is op ongeboorene, wederzijdsche leede, op wegerkerige halsbetooningen gegrond, maar een land kan voor het andere zoolt kinderlijke onderwerping gevoelen.

Dat *Portugal* nogtans *Brasilien*, zoo lang dit aan hetzelve, als Kolonie, toebehoorde, niet broederlijk behandelde, daar van zijn ontelbare bewijzen, en niets was zoo natuurlijk, dan dat de Brasilianen het land van hunnen oorsprong niet als eene moeder, maar als eene kwaadaardige stiefmoeder beschouwde.

Het uit Europa aangebragte vlooden vermeerderde menigvuldig. Het gout was, om dat te bevorderen, een onontbeerlijk vereischte: hetzelve was in *Brasilien*, door middel van de [illegible] hitte, gemakkelijk te winnen, maar dat werd, gestreng, verboden; dewijl *Portugal* den geheelen toevoer van zout aan *Brasilien* aan Kooplieden van *St. Ubes* voor 90,000 Rksd. jaarlijks verpacht had, welke het voor eenen dagloonden prijs verkochten. Door deze monopolie en het eilendig voordeel, hetwelk de Portugeesche Regering daar uit trok, kwamen jaarlijks duizende sunderen om.

Een os, welke in *St. Paulo* 18 tot 24 stuivers, in de binnenlanden 2 tot 2½ Rksd. gelde, moest, wegens de belasting, in *Rio de Janeiro* 6 Rksd., voor elk varken, het welk uit de binnenlanden naar de hoofdstad gedreven werd, moest de eigenaar aan de Vrouw van den Minister van politie *Fernandez* (1), 20 stuivers, onder den titel van speldegeld betalen. Gelijk de varkens was alles op het drukkendste belast. De walvischvangst behoorde tot de overheids-regten. De scheepsbouw werd, bij eenen zeer grooten overvloed van timmerhout verhinderd, de hebbelegging van Fabrijken in manufakturen verboden. De Geestelijkheid had de rijkste, zeer veel opbrengende bezittingen ingenomen, zonder daar van eenige lasten te betalen. De twee Aartsbisdommen te *Bahia* en te *Rio de Janeiro*, en zeer Riddommen, de eerste met 100,000 cruisaden (2), de laatste met 20 tot 30,000 inkomsten, waren allen met geboren Portugeschen bezet. De Kettery, (de Engelschen in de laatste tijden alleen uitgezonderd) werden door de dienaren der inkwisitie verjaagd, en nog, in Mei 1818 werd er uitdrukkelijk bepaald, dat de Kolonisten, welke wilden overvaren, den Roomsch-Katholijken Godsdienst moesten zijn toegedaan.

In den jare 1819 werd het kostbare [illegible] jaarlijks, meer dan 30,000 centners, ter waarde van 25,000 Rksd. uitgevoerd wordende, voor een eigendom van de kroon verklaard, het welk niet meer in *Brasilien*, maar in de Koninklijke magazijnen te *Lissabon* aan vreemde volken verkocht moest worden.

De voortreffelijke tabak, die in *Brasilien* geteeld werd, bij de zeelieden, bij de wilde volkeren zeer geliefd, tot het inkoopen der slaven aan de Afrikaansche kusten onontbeerlijk, — dit belangrijk artikel van den handel werd van de kroon als eene Maatschappij van Monopolisten in *Lissabon* voor 2,700,000 cruisaden, jaarlijks, verpacht. De bladen, die in *Brasilien* buitenrecht [illegible] het pond kostte, moesten allen en een elk in het bijzonder naar *Lissabon* gevoerd worden. De in de Portugeesche fabrieken vervaardigde tabak werd dan eindelijk naar *Brasilien* teruggezonden, waar nu het pond vele meer dan twee, ja, tot zessen Rksd. verkocht werd.

Elk ontdekt bedrog te dezen opzigte en in alle andere gevallen, werd met verbanning naar de verpeste kust van Angola in Afrika gestraft.

Den 15 September 1817 verscheen er een Koninklijk besluit, ten welke gevolge de Brasilianesche troepen alleen uit de Portugeesche fabrieken moesten gekleed en, in alle derzelver behoeften voorzien worden, doch dat er in noodzakelijke gevallen ook uitlandsche manufakturen zouden toegelaten worden. De Portugeesche leveranciers vonden het voordeeliger, vlooden waren te leveren, dan fabrieken van te leggen, die ook in *Portugal* ontbraken, doch zij maakten van deze verordening ook gebruik, om het oprigten van fabrieken in *Brasilien* te verhinderen.

Om den handel der Portugeesche bezittingen in Oost-Indien te bevorderen, werden de plantagien van specerij-gewassen, die voortreffelijk gedijden, van de Portugeezen uitgeroeid. Om de verhouten elen goedkoop te doen worden, verbrandden zij de bosschen, waar in dit hout groeide.

Vele onontbeerlijke behoeftigheden, waar van de ruwe stof rijkelijk aanwezig was, moesten de Brasilianen zelven niet vervaardigen: zij moesten dezelven van de vruchten van hunnen arbeid koopen, en dezelven van vlooden uitgeven, [illegible] zwarte [illegible] overgebragte werken, en hergen en bosschen met hun voeten. Hun bleef alleen de veeteelt, landbouw en gewassen, de laatste onder de harde verdrukkingen, als hoofdbezigheden, over. Elke hooge ambtenaar in de binnenlanden zoo wel, als in de kusten, was een Portugeesch, die zelfs, als Monopolist, handel dreef, en naar willekeur heerschte en verdrukte, zonder dat hij behoefde te vreezen, tot verantwoording te zullen geroepen worden. Wie iets ondernemen wilde, moest vooraf met hem en zijne creaturen een vergelijk treffen. Deze ging dit, bij voorbeeld, met dezen laatsten, door den Koning te *Goiaz* geplaatsten, Gouverneur, hij verkwanselde alle levensmiddelen voor inkomsten van de kroon, en behield voor zich den handel alleen in eigen persoon. Alleen door zijn opzigt moesten de gezamenlijke inwoners [illegible] vee slagten, waar na hij dan hunne eigene geslagte vleesch bij het pond verkocht. Zelden was hij in zijn paleis te vinden. Geen der inwoners durfde vissehen, wanneer hij dat niet toestemde, en men hem dan voor de vangst moest betalen.

Het [illegible] gedroegen zich ook de door *Brasilien* heengezonden Portugeesche troepen. Krijgstucht scheen hun geheel onbekend, en onbeschaamd stroomden plonderden, moorden zij. Zij overweldigden in 1821 de Stad *Bahia*, [illegible] verkrachten wederlijk de Brasilianesche soldaten.

(*Het vervolg op de volgende Bladz.*)

---

(1) Dezelve eigende zich [illegible] eigendom [illegible] toe, en verkreeg, door eigen gezag, een der voordeeligste, openbare posten te Rio Janeiro. De regtvaardige Keizer nam, zoodra hij den scepter in handen kreeg, beiden te gelijk af.

(2) Tot 30 stuivers het stuk.

[illegible] plonderden de huizen, vermoordden de bewoners, drongen de nonnenkloosters binnen, onteerden de onopgelukkige maagden en vermoordden ze naargepleegde schennis. Zelden werd er een diefstal of moord in *Brasilien* gepleegd, waar aan niet Portugeesche soldaten deel hadden, of waar bij zij geene aanvoerders zijn. De Oversten onvingen geld voor de kleeding, maar de soldaten werden niet gekleed. Vorderden zij, het geen hun toekwam, dan antwoorden de Officieren: „Hij willendige domkoppen! weet gij geene kleederen te halen?" Gebeurde het, het geen zelden het geval was, dat een verdienstelijke Brasiliaan tot den rang van een Staf-officier opklom, en ging hij tot den Staatsministeer *Thomas Antonio Villanova de Portugal* om zijn pas aan te zuiveren, dan zond de Minister hem tot zijnen [illegible] Secretaris, en deze zeide dan tot hem, juist niet op de vriendelijkste wijze: „Uw Excellentie gereedt wanneer zij 2000 Cruisados betaald, dan kunt gij het verzelve krijgen."

Verschrikkelijk gedroegen de Portugeezen zich tegen de inboorlingen, welke in de binnenlanden van *Brasilien* nog veel talrijker zijn, en die, daar in myn oogen, schrikkelijke wreedheid verdreven worden. Men maakt jagt op hen, als op wilde dieren.

Omtrent voor zestien jaren werd, in de Provincie *Minas Geraes*, tot voorziening in het gebrek aan kleine Kopere munt, papieren geld in omloop gebragt. Er moest daardoor ook aan de Brasilianen de geringste hoeveelheid goud, het geen als klein geld in omloop was, met [illegible] worden. Het papiergeld [illegible] ming des volks voorbragt, werd door de verfolgzuchtige [illegible] van zeer groote menigte van zelfs [illegible] Hier bij kwam de [illegible] handel, met de goudkusten, wier opvaren aan eene [illegible] van monopolisten voor 1,200,000 cruisados verpacht werd.

Uit dit alles is nu ligt op te maken, dat *Brasilien* bij volkomen jaarlijkse afverheid en vrijheid, misschien het [illegible] beginnende land der wereld was. De Geluk worde van den Turk, als een hond, behandeld, maar de Turkse Natie, in den tijd van vrede, de Christenbonden handel en wandel drijve, bouwen en planten, waarbij [illegible] zelfs den wijsheid, [illegible] een, [illegible] Christelijke [illegible] Portugeezen [illegible] den wijsheid bevonden.

De Regtsgeleerden zijn voor menschen, welke duizend malen verre verwijderd waren, met verbazende kosten en verwijlingen gepaard, en wanneer het geduld den onderdaan reeds door hinderlijke en niet zelden door onbillijke formaliteiten geteerd, en tot het uiterste gedreven was, werden de kringendste geboden en jammerlijkste klagten inhoudende, door [illegible] vooijgelegde verzoekschriften, hier zijden van de oogen schijnmerkzaam held des Konings ontrokken, en aan de willekeur zijner Ministers en gunstelingen prijs gegeven. De geheele wereld moest daardoor ook aan de Brasilianen de geheele onmogelijkheid, om zoo wel de hijzondere, als de algemeene

belangen op'eenen regelmatigen voet te houden, op eenen zoo grooten afstand van het middelpunt zijner bewegingen, welke voor het overige nog door den kwaden wil der menschen, door de onbestendigheid der driften, en zelfs door tegenstrijdigen invloed der natuur, door winden enz. gestoord of verhinderd werden. En juist deze afstand, welke aan het indienen van de klagten des volks en de onderdrukte Individuën zoo vele zwarigheid veroorzaakte, vergrootte tevens de stoutmoedigheid van onregtvaardige Regters en trouwlooze Staatsdienaars in elken tak der Regeringe. Lage eigenbaat en winzucht had alles bedorven."

Is er nu nog een antwoord noodig op de vraag: „Hoe wordt Brasilien onafhankelijk?"

Over de verdere geschiedkundige ontwikkeling van den uitwendigen toestand, geeft de schrijver de nauwkeurigste berigten.

Overzigt der hoofdbronnen der Staatsinkomsten uit *Brasilien*.

1. $\frac{1}{5}$ van al het goud en de inlossing van klein goud door papieren geld.

2. De pacht der diamanten en $\frac{1}{5}$ der gave 60,000 karaat = 1 millioen Rksd.

3. De tollen (eigenlijk 24 pCt.) 1.500,000 piasters.

4. $\frac{1}{10}$ van de vruchten van alle landerijen, zelfs van elk tiental slaven.

5. Vrijheden aan kleinhandelaars en brandewijntappers.

6. Inlandsche provintie-tollen, bijzonder voor alle reeds aan de kusten vertolde waren, die in het distrikt der bergwerkers gebragt worden, als zout, ijzer, lood enz. 100 pCt. Van elk eerst gekochten neger 10, bij verkoop weder 5 pCt. Eene menigte vrachtloonen op de rivieren, belastingen op muilezels, op elk pond vleesch in de hoofdstad 5 Rks, op sterke dranken, huishuur enz. De Spaansche piasters waren aan een stempel onderworpen, en bij verzuim daar van, was eene zware boete gesteld.

7. Het monopolie van zout op 90.000 Rksd.

8. Dat van de walvischvangst 350,000 Rksd.

9. De inkomsten van het fernambukhout 800,000 Rksd.

10. De pacht van den tabak 2,700,000 Rksd.

Alzoo brengt Brasilie aan den kroon van Portugal op 20 millioen aan zuivere inkomsten.

Over den regen.

Het blijft, voor de Natuurkunde, een nog niet geheel bevredigend opgelost raadsel, hoe zich, bij de Zomerverpoozing, die sommige rivieren tot eene verbazende hoogte doen opzwellen en vele schaden veroorzaken, zoo veel beteekenende hoeveelheden van water, als uit den dampkring dikwijls, binnen weinige dagen, nederkomen, in denzelven voorgebragt worden? komt de som dezer vloeibaarheden alleen en eenig uit den dampkring in eenen nauwen en eigenlijken zin? — Bestaat zij alleen uit zoodanige waterdeelen, die, uit kracht van de onafgebrokene wisselwerking, welke tusschen de oppervlakte der aarde en den dampkring plaats vindt, misschien reeds dikwijls van de eerste tot den laatsten, en omgekeerd in damp en gasform overgingen, en zich met de lucht van den dampkring vereenigden? Heeft men wel genoegzame gronden, om de mogelijkheid eener onmiddelbare vorming en oorsprong van het water, uit het *primordiaal-fluïde*, het geen men, als men wil, *aether* of licht noemen kan, en het geen, hoogstwaarschijnlijk, uit het hoogere wereldruim doordringt, aan te nemen? — Onze Natuurkunde kan, zoo als bekend is, slechts de tweede grondstoffen der ligchamelijke wereld, de lucht, water, kool en zuurstof bereiken, en deze zijn het, die zij in onzelbare wijzigingen en vereenigingen naspoort. Het is nog niet zeer lang geleden, dat men het water voor een eenvoudig ligchaam hield, en de jongste tijd alleen heeft hetzelve in zijne enkelvoudige bestanddeelen, in water- en zuurstof ontbonden. — Of deze echter, en hoe zich deze vijf tweede konststoffen uit eene algemeene oorspronkelijke en primordiale vloeibaarheid vormen, en misschien nog altijd, op eene krachtige wijze, vormen? — of, door middel van eene hoogere werking, de werkzaamheid der natuur de reeds gevormde ook weder verstoore, en tot hare hoogere oorspronkelijke bronnen terug voere; — hier van weten wij niets, en moeten ons met vele veronderstellingen behelpen.

Het water, als een middel-ligchaam; verbindt en bemiddelt niet, eigenlijk, de vaste aard- en ligchaamagedaanten met de hoogere lucht- en gasvormige vloeibaarheden. Van waar kan anders die verbazende watermenigte, welke in den onden tijd het aard-ligchaam opbolde, nederkomen, dan uit het algemeen wereldruim, en verwaarts is zij weder opgenomen, dan in die algemeene ruimte? — Der halven moet eene verplaatsing of verwisseling der *Chemische* oorspronkelijke stoffe, wier eenvoudigheid aan zich duidelijk betrekkelijk (*relatief*) is, in eenen eenvoudigen hoogeren form nog altijd zoo mogelijk zijn, als haar de vorming en wedervoortbrenging der tweede oorspronkelijke stoffe uit gene eenvoudige hoogere stof, en door middel van dezelve de voortbrenging van het te zamengesteelde water is, welke bestanddeelen wij eenigzins kennen. De werking dezer scheppende natuurkracht doet zich in de rigting van den omtrek des cirkels (*peripheria*) op het middenpunt (*centrum*) der aarde kennen. De grond van dezelve moet wel buiten het bereik van den eigenlijken aard-dampkring — in het hoogere wereldruim, in de eigenlijke verbindtenissen met de wereld liggen en gezocht worden.

De Vuurbergen vormen, voornamelijk door de uitbarsting van de menigte Lava, ontegensprekelijk het polaire tegengestelde van dit verschijnsel. Wanneer, gelijk *Schübert* berekend heeft, de Ætna bij de uitbarsting van het jaar 1769, welke niet eens eene van de geweldigste geweest is, over de negenhondert en zestien millioenen vierkanten vademen Lava uitwierp; derhalve een massa, uit welke zich een bijna viermaleu zoo hooge berg, als de Vesuvius is, liet oprigten, of wanneer die Lava-massa, die bij den brand der aarde op Island, in het jaar 1783, uit de diepte voortbrak, vereenigd eenen berg kon voortbrengen, wiens hoogte 28,000 en de middelsoortelijke 56,000 voeten bedroeg, en die dus — het geen bijna ongeloofelijk is — den *Chimborasso* aan hoogten en omvang verre overtreffen zou; — zoo blijft het zeker hoogst opmerkelijk, dat deze stof van Lava in zoo groote menigte, alleen door de kracht van vuur gesmolten geweest zijn. Veeleer schijnt het even zoo mogelijk, en is misschien wel waarschijnlijker, dat deze hoeveelheid in de binnenste verre uitgestrekte ruimte en holen van het wereld-ligchaam, die nergens ledig zijn, van de gasporten in de menigvuldige vloeistoffen door chemisch-dijnamische krachten en werkingen onmiddelijk voortgebragt en gelijktijdig geschapen en op de oppervlakte der aarde uitgestort worden. Deze vormende, tellurische krachten werken, in de rigting van het middenpunt af naar den omtrek des cirkels, en zijn, gevolgelijk, tegen de zwaarmoed van het water in den dampkring overgesteld.

In deze onafgebroken wisselwerking dezer beide krachten openbaart zich, duidelijk, de analogie van het planetarisch leven, met de ontwikkelings-wetten van het organische, welke, in weerwil van de oneindige menigvuldigheid in het uitwendige, van zeer eenvoudige wetten afhankelijk blijft — eene onafgebroken, altijd nieuwe en eeuwig voortgezette schepping. De werkingen van het positive en negative beginsel van het elementarisch leven, welke in de vochtigheid van het vuur en het water zigtbaar worden, bewegen zich altijd in golfvormige lijnstrepen, welke eenen regelmatigen gang der natuur vestigen en aanvoeren: maar de eene of andere dezer krachten toont zich somtijds sterker en overheerschender. Derzelver strijd moet, noodzakelijk, geweldige, meer of min periodijke omwentelingen in den loop van het planetarischen leven voortbrengen.

KUNSTEN.

Het is, inderdaad, aangenaam te bemerken, hoe het gebied der kunsten zich dagelijks meer en meer uitbreidt. Als de eerste grondpalen van dezelve konden, nog eenigen tijd geleden, Toonkunst en Toonkunstenaars, Dichten en Dichtkunstenaars, Spreekkunstenaars, Vechtkunstenaars waren nog niet gewoon, en zijn het, zoo veel ik weet, nog niet. Zekerlijk ligt dit gebrek aan gepaste uitdrukkingen niet in de ongezaamheid onzer Taal, welke zich door vrijheid laat bereden, als er waarschijnlijk in de overdrevene beschaafdheid onzer hoofstaren. Met den tijd zullen zij hare waarde leeren kennen, en het daar door weten te doen gelden. Dit gist zoo niet op eens, en hier alle aanmerkingen hebben mer. de Kleedgemakers gelijke aanspraak op den ring der kunstenaars. Immers hoe vele verpligting en dankbaarheid is het gekleede geslacht niet aan deze achtingswaardige kunstverwandigd? Hoe zou men zonder haar den Minister van den Kleder onderscheiden? Het ware te wenschen, dat die Heeren het lage woord *kunst*, het welk aan hoogst gegeven soort van uwe eigene belang verstandig, uit alle hun redmologisch woordenboek verbannen, en zoo iets van *Kleedermakers-kunst*, *maatsleedt* in hetzelve aannemen. Zij zijn wel eenigzins fijtlabach gesproken, en eenigzins koeme moeilijk, maar daar en tegen voor de verfe onverdiender waardigheden (*chair vide Hemsterh.*) is toch in de gansche plaats anders niet dan een deel der kunst, in welk woordenboek begrip verkrijgen onder meer het woord *Kleedmakers-kunst*, *maatschappij* uitgelegd, meester, Voorzitter, Secretaris van de individuele benoemingen van hetzelve, tegen wien ligchamelijke uitzetting het voorrecht zoo veel vermag, dat zij ons, bij het denkbeeld van een Kleeder-

(Het vervolg op de Kunsten van deze Week.)

Wijsgeerige mengelingen, uitgegeven door de Leden van het Genootschap Felix meritis: bij N. N. derde stuk, in gr. 8vo. Amsterdam, bij J. Allart, 1808.

Dit derde stuk der Wijsgeerige mengelingen, uitgegeven door de Leden van het Genootschap Felix meritis, bevat de volgende verhandelingen:

1. Over de Wijsbegeerte der Geschiedenis, door Mr. J. Kinker.
2. Over de Wijsbegeerte der Geschiedenis, door Mr. J. Bilderdijk.
3. Over de Wijsbegeerte der Geschiedenis, door Mr. J. Scheltema.
4. Over de Wijsbegeerte der Geschiedenis, door Mr. J. Nieuwenhuis.
5. Over de Wijsbegeerte der Geschiedenis, door Mr. J. Van Lennep.
6. Over de Wijsbegeerte der Geschiedenis, door Mr. J. Van Hall.
7. Over de Wijsbegeerte der Geschiedenis, door Mr. J. Van Hall.
8. Over de Wijsbegeerte der Geschiedenis, door Mr. J. Van Hall.
9. Over de Wijsbegeerte der Geschiedenis, door Mr. J. Van Hall.
10. Over de Wijsbegeerte der Geschiedenis, door Mr. J. Van Hall.

Dit is een zeer belangrijk werk, dat de aandacht van alle denkende lezers verdient. De verhandelingen zijn zeer uitvoerig en grondig behandeld, en bevatten veel nieuwe en belangrijke gezichtspunten. De schrijvers hebben zich niet beperkt tot de geschiedenis van Nederland, maar hebben ook de geschiedenis van andere landen in hun onderzoek betrokken. Het is een zeer leerzaam werk, dat niet alleen voor geschiedkundigen, maar ook voor wijsgeren en staatkundigen van groot belang is.

zijn ook geheel afgebroken, en men is thans overtuigd, dat alle operatien van dien aart onmogelijk zijn, zonder dat de oude leidingen der Cortes door het Gouvernement erkend worden.

De duitsche dagbladen, welke ons, sedert den aanhoudenden hoogen stand der rivieren, niet geregeld toekomen, zijn steeds opgevuld met berigten wegens de groote schade, welke de overstroomingen in het zuidelijk gedeelte van Duitschland hebben aangerigt.

Van Nijmegen schrijft men, dat het water dergister ochtend ter hoogte was van 6 el 32 duimen, zoo dat hetzelve sedert den vorigen dag 11 duim Nederlandsch gevallen was. De hoogten van den Rhijn te Keulen, was voorleden Donderdag ochtend ten 10 ure, 21 voet 3 duim Berlijner maat en dus nog vallende, hoewel men voor nieuwe was vreesde. Van Manheim meld men dat de Rhijn op den 5 en 6 dezer weder wasende was, zoo dat in den ochtend van den 6den het water weder de hoogte van 1784 had bereikt; verscheidene dijken waren doorgebroken. Eergister stond het water in den Rhijn voor Arnhem aan de paal op 5 el, 8 palm en 5 duim.

PROVINCIALE GOUVERNEMENTEN.

AANBESTEDING.

De Staatsraad, Gouverneur van Zuid-Holland, enz. overeenkomstig het bepaalde door Z. M. den Koning, en als daartoe verzocht door den Heer Staatsraad, Administrateur voor het Armwezen en de Gevangenissen, op Woensdag den 24 November 1824, des morgens ten elf ure, in het lokaal des Gouvernements in het Korte Voorhout alhier, en onder andere goedkeuring van het departement voor de binnenlandsche Zaken, Onderwijs en den Waterstaat, aanbesteden:

Het onderhoud der burgerlijke gevangenen, gedurende den jare 1825, in de huizen van arrest in de hoofdplaatsen der arrondissementen, en in zoodanige andere gevangenissen, welke nog eenigen tijd op den ouden voet zullen moeten blijven bestaan, onder welk onderhoud in het algemeen wordt verstaan te behooren:

a. De gewone voeding der gevangenen (daaronder begrepen de bijzondere spijs voor de zieken.)
b. Het hroo tot hearing.
c. De verwarming der gevangenissen.
d. De verlichting van dezelve.
e. De schoonmaak, gereedschappen voor het reinigen der verrekken.
f. Het bewassen der gevangenen.
g. Het scheeren der gevangenen.

Zoodat van deze aanbesteding de *kleeding en ligging-stukken* der gevangenen bepaaldelijk zijn uitgezonderd.

Deze besteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

De condities, volgens welke dezelve zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen in de bureaux der provinciale griffie van Zuid-Holland, van den 11 dezer af, tot den dag der besteding, des Maandags, Woensdags, Donderdags en Zaterdags, van 12 tot 3 ure, gelijk mede ter Secretarie van de steden Rotterdam, Leyden, Dordrecht, Gouda, Oudewater en Brielle.

's Gravenhage, den 9 November 1824.

De Staatsraad Gouverneur voornoemd,

J. G. DE MEY.

POTGIETER, *Secretaris.*

*** De Commissie van Administratie over de Gevangenhuizen te Leyden, tot, onder andere approbatie van den Heer Staatsraad, Administrateur voor het Armwezen en de Gevangenissen, aan den minstbevoegden, voor den tijd van *zes* maanden, zullende ingaan met den 1sten Januarij en eindigen met den 30 Junij 1825, in het openbaar aanbestedende: de leverantie van het benoodigde voor het onderhoud der gevangenen in het *huis van militaire detentie* (voormalig Pesthuis) even buiten de gemelde stad, onder Oegstgeest, als:

1°. Rogge- en tarwe brood.
2°. Aardappelen.
3°. Rundervleesch en rundervet.
4°. Beenderen, ter bereiding van soep.
5°. Gerste meel, gepelde gerst of gort, grauwe of groene erwten of linzen.
6°. Groenten, als: kool, wortelen, knollen of rapen, zuring, ajuin, enz. enz. enz.
7°. Zout, peper, azijn, olie en kaarsen.
8°. Stroo, voor de ligging der gevangenen, en
9°. Steenkolen, turf en hout.

De aanbesteding zal geschieden, op Vrijdag den 19 November 1824, des middags ten 12 ure, in het huis van militaire detentie voormeld, alwaar de voorwaarden en condities van aanbesteding, dagelijks, excepte des Zondags, voor een ieder ter lezing zullen liggen; als ook bij de navolgende Herbergiers of Koffijhuishouders: *Silfee*, *Smit* en *Susanna*, in het Noordeinde; *Romburgh*, in de Paardenstraat; *Imans*, op de Beestenmarkt; *van der Voort*, op de Steenstraat; *Brasser* en *van Dinter*, op de Mare; *de Vleuz*, in de Pauw, op den Nieuwen Rijn; *Hoogenstraten*, op de Vischmarkt; *Sleyfers*, in de twee Kolommen, op de Bredestraat; *van Koppen*, aan de Hoogewoerdspoort; *Poulus* en *van Haarlem*, op het Utrechtsche Veer; *Hontman*, aan de Zijlpoort, en de Wed. *van Dyk*, aan de Koepoort.

De Commissie voornoemd,

J. G. DE MEY,

POTGIETER, *Secretaris.*

THÉATRE DE LEIDE.

Les *Comedieus ordinaires* du Roi, sous la Direction de Mr. BRANCHU, donneront pour le début de la nouvelle Troupe en cette ville,

Vendredi 19 Novembre 1824,

Une première *Representation* de la reprise du BARBIER DE SÉVILLE, *Opera* en 4 Actes, paroles de *Beaumarchais*, arrangées par Mr. *Castil-Blaze*. Musique de *Rossini*.

On commencera à six heures précises.

*** Mijne geliefde Huisvrouw, M. M. TYDEMAN, geb. HOORN, beviel heden van eenen ZOON.

LEIDEN den 12 November 1824.

Mr. H. W. TYDEMAN.

*** De Ondergetekende betuigt bij deze aan zijne talrijke betrekkingen, zijnen welmeenenden dank voor de vriendelijke belangstelling, ter gelegenheid van de gelukkige bevalling zijner Echtgenoote van eene *Dochter*, op den 31 October l. l., aan hem betoond, en verzoekt hen dezen, in plaats van *legenbezoeken* of *kaartjes*, welke willen aannemen.

LEYDEN — G. PLAAT,
14 November 1824. *Med. Doct.*

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 13den November 1824.

Holland, Werkelijke Schuld	2½ pCt.	*f* 57¼	a 58¼
——— Rest. Uitgekeede dito		1 15/16	a 1 13/16
——— Kans-Billetten		51¼	a 52
——— Amortisatie-Syndicaat	4½	98¾	a 99¼
——— Domein Leeningen	2½	96¼	a 96¾
——— Loten van dito, het Stel		2	a 2
——— Oude Certificaten	4½ pCt.	99¼	a 100
Frankrijk, Tiers Consolidés	5	102	a 102½
Rusland, bij *Hope en Comp.*	—	100½	a 101¼
——— Inschrijv. op 't Grootb.	6	50¼	a 51
Pruissen, Obl. Neg. Bonden	—	107½	a 108¼
——— Dito in Landen van 1822	—	107½	a 108
Spanje, Obl. bij *Hope en Comp.*	5½	41¼	a 42¼
——— Nieuwe geldleening van 1823	—	80¼	a 80¾
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en Comp.*	5 pCt.	86	a 86¼
——— dito	4	73¼	a 74
——— Certificaten	2½	50	a 50¼
——— Neg. Metalliek	5	90¼	a 91
——— Dito Bank-Actiën	5	1370	a 1379
Napels, Certificaten	5	82¼	a 82¾
——— Dito dito in Napels		82¼	a 82¾

*** DANIEL CROMMELIN en SOONEN, adverteeren, dat tegen overgifte der door hen afgegevene bewijzen van Uitdeeling, ten Kantore van de ASSOCIATIE CASSA te Amsterdam, kan worden ontvangen het provenu van één Jaar INTEREST, in Actiën verscheiden den 15 Mei 1824, over Fondsen gerepresenteerd door Aandeelen, spruitende uit hunne Negociatie van 15 November 1790, en zulks *f* 70 per Aandeel; alsmede uit het provenu van één Jaar INTEREST, in Actiën verscheiden den 15 Junij 1824, over Fondsen gerepresenteerd door Aandeelen, spruitende uit hunne Negociatie van den 15 Junij 1791, en zulks à *f* 55 per Aandeel.

*** De gene welke iets te pretendeeren hebben, of verschuldigd zijn van, of aan den Boedel van wijlen den Well-Edelen Heer W. VAN DER MONDE; worden bij dezen verzocht, daarvan ten spoedigste opgave of betaling te doen bij den Heer F. LEERHOUWER, op de Botermarkt, Wijk IV. No. 39, te Leyden.

*** Alle de genen, welke iemen te pretendeeren hebben van, ofte verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer G. M. WERNER, op den 29 October l. l. te Katwijk aan den Rijn overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen voor of uiterlijk op den eersten December 1824, aan W. POTTUM, op het Rapenburg te Leyden.

*** De Dames worden verwittigd, dat de Ondergetekenden, Heden Maandag den 15den dezer, voorzien zullen zijn van eene nieuwe partij gemaakte MANTELS, in alle Maaden, kleuren en naar de laatste smaak vervaardigt, wier van de prijzen, naar gewoonte, zoo gering mogelijk, zullen worden gesteld, en op elk artikel afzonderlijk gepunteerd.

LEYDEN 14 November 1824. *Gezusters* BENEDICTUS.

*** Bij Lc. NATHANS op den Nieuwen Rijn te Leyden, zijn *vol* te bekomen in de Vierde Klasse der 131*ste Kon. Ned.* LOTERIJ, die op heden over acht dagen begint te trekken; Heele en Gedeeltens van LOTEN, in *Hunt* en in *Koop*, alsmede voor alle Klassen door gefourneerd volgens Condition, die *gratis* te bekomen zijn.

VERKOOPING VAN *PLANTEN en BOOMGEWASSEN.*

De Heer CORN. LANCKMAN, *Bloemist, aan de Gent*, is van mening door en ten overstaan van den Deurwaarder G. VAN DEN BERG te Leyden, op Woensdag den 17 November 1824, des morgens ten elf ure, ten huize van den Kastelein *Bernhard Buysendijk*, op de St. Pieters Kerkgracht, Wijk IV. No. 534, binnen de Stad Leyden voorsz., publiek, om *contant Geld*, te verkoopen: Eene kleine, doch schoone verzameling van PLANTEN en BOOMGEWASSEN, bestaande onder anderen in Lelien, *Amaryllis*, Rhododendrums, Camelliën in onderscheidene soorten, twee extra fraaije Meloen-peeren Pyramiden en een Oranjeboom en meer andere, betwelk alsdan te voorschijn zal worden gebragt. — Alles op Morgen, Dinsdag ten voorsz. huize voor een ieder te zien.

*** A. VAN BENTEN, Boekverkooper te *Leyden*, zal op Donderdag den 18 November 1824, en twee volgende dagen, in het Logement *de Zon*, op de Breedestraat aldaar, verkoopen: Eene fraaije Verzameling BOEKEN, in onderscheidene Talen, Vakken en Wetenschappen, benevens eenige Liefhebberijen, waaronder een Schilderij, verbeeldende een Landschap, door *J. A. Bossen*, zijnde dit een van de best uitgevoerde stukken van dien beroemden Meester. De Catalogus is bij bovengemelde te bekomen.

*** Men is van gezindheid om op Dinsdag den 30 November 1824, des avonds ten 6 ure, in de Herberg *Rome*, te Warmond, publiek te veilen en verkoopen: Eene partijen extra goed en wel toegemaakte WEI- of HOOILAND, gelegen in den Broekpolder, onder Warmond, te zamen groot 6 Bunders 13 Roeden en 22 Ellen; genietende de eigenaar wijders Huur van de Molenwerf *f* 1. 40 's jaars, kunnende de helft der Koopenningen, tegen een behoorlijken interest op dit perceel gevestigd blijven, en andere informatien worden bekomen ten Kantore van den Notaris K. KONING, te Warmond voornoemd.

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER en ZOON, op de Breedestraat.

Sedert onze laatsten zijn in Texel binnengekomen D. F. Visser *Hasses Pagnel*, van Havana, G. de Weerd, van New-Castle, J. E. Hovelaar, van Callaobozo naar Rotterdam, als bijlegger wegens schade, &c. &c. de Vries, van Chichester, G. B. Flik, terug uit Zeeland, A. M. Rolf, van Georgetown, in 85 dagen, A. Thomas *Jacques*, naar Havana, is van den Zuidwal in vlot water gekomen. Is te Nieuwe Diep gebragt.

In het Vlie zijn binnengekomen P. E. de Jonge, van Molenkraad, H. de Weerd Jr., van Drumme, S. Fisch, van Londen. — Voor Gatt en den 11 dezer geloodst door den Loodsschipper J. de Wit, T. E. Kleijn, uit Demerary.

Te Texel zijn binnengekomen W. H. Mulder, van Ostrifoer, G. B. Smit, van Drobach, J. E. Scherp, uit Engelsch schip *Brenton*, Kapt. Parson, van Sunderland naar Margate, de vier laatsten bevoorrecht Nieuwpoort.

Inventaris zal denkelijk niets kunnen geborgen worden.

Van Batavia wordt van den 10 July gemeld, dat het Engelsch schip *Caroline*, Kapt. Harris, alaar van London aangekomen, en dezelfde lading hebbende, de reis dito gemaakt is geworden, uitgezonderd de voorgenomene, uit hoofde dat veele planken gebeten, en ook de Noordsche vele timmeren gebeten hebben. Het heeft dan ook geschut, welhaast alle